

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 41 RvO PvdA over
toenemende ongelijkheid onderwijs Groningen

Steller D. Vogelzang

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 74 43 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6954073

Datum 4-6-2018

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door mevrouw C. Bloemhoff en de heer M. van der Laan van de PvdA gestelde vragen over toenemende ongelijkheid onderwijs Groningen. Naar aanleiding van het rapport de Staat van het Onderwijs van de onderwijsinspectie, hebben zij hun zorgen geuit over mate waarin in Groningen de ongelijkheid in het onderwijs is toegenomen. De brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

Ons gemeentelijk beleid is in de breedte erop gericht om te zorgen dat iedereen mee kan doen. Daarom is het onze aanpak om zowel volwassenen als kinderen te stimuleren en gelijke kansen te bieden. Wij delen u zorg wat betreft de mate waarin de segregatie in het onderwijs is toegenomen en hoe dit een effect heeft op de kansen van kinderen.

Bestrijding van kansenongelijkheid is een belangrijke drijfveer in ons beleid. We investeren volop om iedereen gelijke kansen te bieden, zonder hiermee de vrije schoolkeuze van de ouders te beperken. Dit doen we niet alleen, we doen dit in nauwe samenwerking met het onderwijsveld en andere betrokkenen. Op verschillende manieren zetten we ons allen in om onderwijsachterstanden te voorkomen. Zo zetten we flink in op voor- en vroegschoolse educatie, stimuleren wij ouderbetrokkenheid, bieden we huiswerkondersteuning aan via armoedebeleid, en gaan we door met ontwikkeling van het project Succes for All. Daarnaast hebben we recent samen met al onze partners de ambitie uitgesproken om ieder kind het beste onderwijs te kunnen bieden en gelijke kansen voor alle kinderen te bevorderen, hetgeen handen en voeten krijgt in het kansenbeleid en het onderwijsinnovatie traject.

In het rapport staat vermeld dat de voorwaarden voor gelijke kansen iets zijn verbeterd, ondanks dat kansengelijkheid blijft bestaan. Ook concludeert de onderwijsinspectie dat de segregatie in het onderwijs is toegenomen. Wij vinden het van belang onderscheid te maken tussen segregatie en kansengelijkheid. Hiermee ontkennen we niet dat segregatie wel degelijk een probleem is en een negatieve invloed kan hebben op de kansengelijkheid, maar willen we aangeven dat het niet altijd hand in hand gaat. Niet alle scholen in achterstandswijken presteren immers slechter. Sommige scholen presteren minstens zo goed als scholen met kinderen van hoogopgeleide ouders. Daarnaast zijn de resultaten van het basisonderwijs in Groningen in de afgelopen jaren verbeterd ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In het verleden scoorde Groningen gemiddeld in groep 8 steeds iets onder het landelijke niveau. Sinds enkele jaren scoren we boven het landelijk gemiddelde.

Er zijn verschillende factoren die de onderwijskansen beïnvloeden. Schoolgebouwen en onderwijsconcepten zijn enkele van deze factoren, zoals ook in de vragen staat vermeld. Het gaat hierbij om een gedeelde verantwoordelijkheid. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid als het gaat om schoolgebouwen, het onderwijs is verantwoordelijk als het gaat om de inhoud van het onderwijs. Wel zetten wij ons, samen met het onderwijsveld, in om een klimaat te creëren waarin wij het veld in staat stellen om onderwijsinnovatie de beste kans te geven. Om zo ieder kind het beste onderwijs te kunnen bieden en gelijke kansen voor alle kinderen te bevorderen.

In het kader van onze verantwoordelijkheid aangaande schoolgebouwen, hebben wij het integraal huisvestingsplan onderwijs opgesteld. Het onderwijshuisvestingsbeleid kijkt naar de prognose van het aantal leerlingen en de staat van het gebouw om te bepalen waar nieuwbouw nodig is. Daardoor gaat een deel van het budget onderwijshuisvesting juist naar populaire scholen, zoals GSV en Vrije school. Zij hebben immers ruimte nodig voor het groeiende aantal leerlingen. Eerder overgaan tot nieuwbouw in achterstandswijken vraagt om extra gemeentelijke investeringen. Deze extra investeringen hebben echter doorgaans slechts een tijdelijk effect.

De vragen

1. *Wat is de reactie van het college op de conclusies in de Staat van het Onderwijs over de toenemende tweedeling in het basisonderwijs, met name naar inkomen en opleidingsniveau van de ouders?*

Zie bovenstaande inleiding.

2. *Is het college het met de PvdA eens dat het bestrijden van deze tweedeling en de kansengelijkheid in het onderwijs top 1-prioriteit moet zijn in het onderwijsbeleid de komende jaren?*

Wij vinden het van belang onderscheid te maken tussen segregatie en kansengelijkheid. Bestrijding van kansengelijkheid is en blijft een belangrijke drijfveer in ons beleid. We investeren volop om iedereen gelijke kansen te bieden, zonder hiermee de vrije schoolkeuze van de ouders te beperken. We doen dit in nauwe samenwerking met het onderwijsveld en andere betrokkenen.

In Groningen blijkt dat relatief veel tweedeling veroorzaakt wordt omdat kinderen buiten de eigen wijk naar school gaan. Zonder te willen tornen aan de keuzevrijheid van ouders, denkt de PvdA dat er mogelijkheden zijn om het tij te keren. Naast de plannen om elk kind recht te geven op kinderopvang als voorschoolse voorziening en de inzet van brugfunctionarissen, zien wij ook het bouwen van nieuwe scholen en het samenvoegen van bestaande scholen als oplossing. Kijk naar de nieuwe school in de Oosterparkwijk, waarbij kinderen van de Borgmanschool en Siebe Jan Boumaschool samen les krijgen.

3. *Ziet het college voornoemde punten als oplossing? Zo nee, waarom niet?*

Zoals in voorgaande inleiding is genoemd, zetten wij breed in op bestrijding van kansengelijkheid. Het samenvoegen van scholen ondersteunen wij, maar dit begint bij het onderwijs zelf. De nieuwe school in de Oosterparkwijk is hier een mooi voorbeeld van.

4. *Is het college het met de PvdA eens dat we ouders wel kunnen verleiden om kinderen in de eigen wijk naar school te laten gaan, door daar de beste scholen neer te zetten? Zo nee, waarom niet?*

We bestrijden segregatie door te streven naar aantrekkelijke en evenwichtige wijken met een gevarieerd woonaanbod dat ruimte biedt aan alle bevolkingsgroepen en leeftijden. En er daarbij voor te zorgen dat elke school een kwalitatief goed lesaanbod kent, zodat dat geen reden kan zijn om niet voor een school te kiezen als ouders. Uiteindelijk hebben ouders natuurlijk wel vrije schoolkeuze.

5. *Zo ja, vindt het college met de PvdA dat we in onze onderwijshuisvesting prioriteit moeten leggen bij wijken waar de onderwijssegregatie het grootst is en dat we daar als eerste gaan investeren in goede schoolgebouwen en vernieuwende onderwijsconcepten?*

Zie vraag 4.

De onderwijsinspectie geeft ook aan dat 'scholen met een uitdagende leerlingenpopulatie meer worstelen met het lerarentekort. Juist zij hebben goede docenten het hardste nodig.'

6. *Heeft het college een beeld of dit ook voor de gemeente Groningen geldt? Zo ja, wat is dit beeld? Zo nee, gaat het college onderzoeken of scholen in bepaalde wijken moeilijker aan onderwijzers kunnen komen dan in andere stadsdelen?*

Tot nu toe hebben wij nog geen signaal ontvangen dat scholen in bepaalde wijken meer worstelen met het lerarentekort.

7. *In het Volkskrantartikel 'De klas is een bubbel van gelijke zielen', is de laatste reactie van de gemeente: 'Maar de gemeente hoopt op meer'. Waar hoopt de gemeente (het college) op? Welke acties kunnen we verder nog verwachten?*

Zowel het gebouw van de Siebe Jan Boumaschool als het gebouw de Borgmanschool waren aan vervanging toe. Dit heeft ertoe geleid om, in overleg met Openbaar Onderwijs Groningen, de twee op zichzelf goed presterende scholen, met wel een duidelijk verschillende leerlingenpopulatie, samen te voegen in één nieuw gebouw. We hopen dat deze nieuwe school succesvol wordt en segregatie tegen zal gaan, nu en in de toekomst. Op verschillende manieren, waar hierboven veel voorbeelden van zijn genoemd, zetten we ons allen in om onderwijsachterstanden te voorkomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Schriftelijke vragen ex Art 41 RvO

Aan: Het college van B&W van Groningen

Betreft: Toenemende ongelijkheid onderwijs Groningen

Datum: 14 april 2018

Geacht College,

Afgelopen week verscheen het rapport de Staat van het Onderwijs, een onderzoek van de Onderwijsinspectie naar het onderwijs in Nederland de afgelopen 20 jaar met als conclusie dat het onderwijs in Nederland afglijdt. Los van deze slechte ontwikkeling in heel Nederland, bleek ook dat in Groningen negatieve ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Zo blijkt dat de tweedeling (de sociaaleconomische segregatie) in het basisonderwijs de afgelopen jaren van alle steden in Groningen het sterkst is toegenomen. Kinderen van laag- en hoogopgeleide ouders en ouders met lagere en hogere inkomens gaan in toenemende mate naar verschillende scholen.

We wisten al dat de kansenongelijkheid was toegenomen, de raad heeft hier per motie ook meermaals aandacht voor gevraagd. Alleen de mate waarin – de enorme groei ten opzichte van andere steden¹ – baart de PvdA grote zorgen.

1. Wat is de reactie van het college op de conclusies in de Staat van het Onderwijs over de toenemende tweedeling in het basisonderwijs, met name naar inkomen en opleidingsniveau van de ouders?
2. Is het college het met de PvdA eens dat het bestrijden van deze tweedeling en de kansenongelijkheid in het onderwijs top 1-prioriteit moet zijn in het onderwijsbeleid de komende jaren?

Uit bijgevoegde tabel blijkt eveneens dat in Groningen relatief veel tweedeling veroorzaakt wordt omdat kinderen buiten de eigen wijk naar school gaan. Zonder de willen tornen aan de keuzevrijheid van ouders, denkt de PvdA dat er mogelijkheden zijn om het tij te keren. Naast de plannen om elk kind recht te geven op kinderopvang als voorschoolse voorziening en de inzet van brugfunctionarissen, zien wij ook het bouwen van nieuwe scholen en het samenvoegen van bestaande scholen als oplossing. Kijk naar de nieuwe school in de Oosterparkwijk, waarbij kinderen van de Borgmanschool en Siebe Jan Boumaschool samen les krijgen.

3. Ziet het college voornoemde punten als oplossing? Zo nee, waarom niet?
4. Is het college het met de PvdA eens dat we ouders wel kunnen verleiden om kinderen in de eigen wijk naar school te laten gaan, door daar de beste scholen neer te zetten? Zo nee, waarom niet?
5. Zo ja, vindt het college met de PvdA dat we in onze onderwijshuisvesting prioriteit moeten leggen bij wijken waar de onderwijssegregatie het grootst is en dat we daar als eerste gaan investeren in goede schoolgebouwen en vernieuwende onderwijsconcepten?

De onderwijsinspectie geeft ook aan dat 'scholen met een uitdagende leerlingenpopulatie meer worstelen met het lerarentekort. Juist zij hebben goede docenten het hardste nodig.'

6. Heeft het college een beeld of dit ook voor de gemeente Groningen geldt? Zo ja, wat is dit beeld? Zo nee, gaat het college onderzoeken of scholen in bepaalde wijken moeilijker aan onderwijzers kunnen komen dan in andere stadsdelen?
7. In het Volkskrantartikel 'De klas is een bubbel van gelijke zielen', is de laatste reactie van de gemeente: 'Maar de gemeente hoopt op meer'. Waar hoopt de gemeente (het college) op? Welke acties kunnen we verder nog verwachten?

¹ Zie tabel Staat van het onderwijs, p. 28.

Vragen ex ART 42 RvO volgel: 1

Namens de fractie van de PvdA,

Carine Bloemhoff

Maarten van der Laan

De Staat van het Onderwijs

Hoge segregatie naar opleiding in het basisonderwijs

In het basisonderwijs neemt de segregatie langs sociaal-economische lijnen toe. De segregatie naar opleiding is het sterkst. Dit is in alle steden een combinatie van woonsegregatie en schoolkeuze.

Dissimilariteitsindex opleidings - segregatie po 2016, uitgesplitst naar woonsegregatie en schoolkeuze

- Segregatie door keuze voor school buiten wijk
- Segregatie als iedereen naar dichtstbijzijnde scholen zou gaan

